

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 15.11.2013
COM(2013) 911 final

2013/0396 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU ARVAMUS

SLOVEENIA majanduspartnerluse programmi kohta

Ettepanek:

NÕUKOGU ARVAMUS

SLOVEENIA majanduspartnerluse programmi kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrust (EL) nr 473/2013¹ euroala liikmesriikide eelarvekavade seire ja hindamise ning nende ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimise tagamise ühiste eeskirjade kohta, eriti selle artikli 9 lõiget 4, võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- 1) Stabiilsuse ja kasvu pakti eesmärk on tagada kogu liidus eelarvedistsipliin ning sellega kehtestatakse valitsemissektori ülemäärase eelarvepuudujäägi ennetamise ja korrigeerimise raamistik. Pakt lähtub eesmärgist tagada riigi rahanduse usaldusväärsus, et kindlustada hindade stabiilsuse ning finantsstabiilsusele tugineva tugeva ja jätkusuutliku majanduskasvu tingimused, millega toetatakse liidu jätkusuutliku majanduskasvu ning tööhõive eesmärkide saavutamist.
- 2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrusega (EL) nr 473/2013 euroala liikmesriikide eelarvekavade seire ja hindamise ning nende ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimise tagamise ühiste eeskirjade kohta on kehtestatud sätted, millega tõhustatakse eelarvepoliitika seiret euroalal ja tagatakse liikmesriikide eelarvete vastavus stabiilsuse ja kasvu pakti ning Euroopa poolaasta raames välja antud majanduspoliitilistele suunistele. Kuna eelarvemeetmed üksinda ei pruugi olla piisavad, et tagada ülemäärase eelarvepuudujäägi püsiv korrigeerimine, võib olla vaja täiendavaid poliitikameetmeid ja struktuurireforme.
- (3) Määruse (EL) nr 473/2013 artiklis 9 on sätestatud üksikasjad majanduspartnerluse programmide kohta, mis euroala liikmesriikidel tuleb esitada ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse raames. Majanduspartnerluse programmis, milles esitatakse meetmed, millega aidatakse kaasa ülemäärase eelarvepuudujäägi tegelikule ja püsivale korrigeerimisele, tuleks üksikasjalikult kirjeldada eelkõige peamisi eelarve- ja struktuurireforme (eriti seoses maksu-, pensioni- ja tervishoiusüsteemidega) ning eelarveraamistikke, mis on olulised ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimiseks püsival viisil.
- 4) Nõukogu võttis 2. detsembril 2009 vastavalt aluslepingu artikli 126 lõikele 6 vastu otsuse, mille kohaselt Sloveenia suhtes rakendatakse ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust. Nõukogu võttis 21. juunil 2013 enne määruse (EL) nr 473/2013 jõustumist

¹ ELT L 140, 27.5.2013, lk 11.

algatatud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse raames vastu aluslepingu artikli 126 lõike 7 kohase muudetud soovitus. Seoses sellega paluti Sloveenial esitada 1. oktoobriks 2013 majanduspartnerluse programm, milles kirjeldatakse eelarve- ja struktuurireforme, mille eesmärk on tagada ülemäärase eelarvepuudujäägi tegelik ja püsiv korregerimine.

- 5) 1. oktoobril 2013 Sloveenia esitatud majanduspartnerluse programm sisaldab meetmeid, mille eesmärk on tugevdada eelarvestrateegiat ülemäärase eelarvepuudujäägi püsivaks korregerimiseks (nõukogu riigipõhine soovitus 1), toetada pensionisüsteemi pikaajalist jätkusuutlikkust ja piirata vananemisega seotud kulusid (riigipõhine soovitus 2), reformida tööturgu (riigipõhine soovitus 3), hinnata pangandussüsteemi varade kvaliteeti (riigipõhine soovitus 4), parandada pankade reguleerivat raamistikku ja järelevalvesuutlikkust (riigipõhine soovitus 5), reformida reguleeritud kutsealasid (riigipõhine soovitus 6), lühendada kohtumenetluste kestust (riigipõhine soovitus 7), tugevdada riigiettevõtete üldjuhtimist ja erastamist (riigipõhine soovitus 8) ning restruktureerida ettevõtteid ja parandada ettevõtluskeskkonda (riigipõhine soovitus 9).
- 6) Sloveenia kavatseb rakendada eelarve- ja struktuurimeetmeid ning reforme järgmistes valdkondades: i) maksusüsteem ja maksueeskirjade täitmine, ii) eelarveraamistik, iii) pensionisüsteem ja iv) pikaajaline hooldus. Meetmed on osaliselt asjakohased ning võib oodata, et need aitavad Sloveenia ülemäära eelarvepuudujääki tegelikult ja püsivalt korregerida. Teatavates valdkondades tuleb siiski teha veel suuremaid jõupingutusi ja meetmeid kiiremini rakendada.
- 7) Hiljutised tulusid suurendavad struktuurimeetmed, eelkõige kõrgemad käibemaksumäärad ja uus kinnisvaramaks, peaksid aitama märkimisväärselt (ligikaudu 1,3 % SKPst) kaasa riigi rahanduse konsolideerimisele. Neid meetmeid ei täiendata kulupoole struktuurimeetmetega, mis on aga olulised eelarvetasakaalu/ülejääägi saavutamiseks. Praeguste andmete põhjal on ennatlik hinnata maksueeskirjade täitmise parandamiseks võetud mitmeid haldusmeetmeid; kui need aga osutuvad tõhusaks, tugevdavad need täiendavalt riigi rahanduse jätkusuutlikkust.
- 8) Ametiasutused valmistavad praegu ette eelarveraamistiku aluseks olevate õigusaktide läbivaatamist kooskõlas majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingu ning ELi õiguslike nõuetega. Eelarvetasakaalu/ülejäääki käsitleva põhiseadusliku normi vastuvõtmine ja selle kavandatud rakendusaktid, eelkõige eelarve-eeskirju käsitlev uus seadus ja riigi rahanduse muudetud seadus, peaksid aitama kaasa eelarvedistsipliini juurutamisele siseriiklikkusse õigusesse.
- 9) 2012. aasta detsembris vastuvõetud pensionireformi rakendamise tulemusena kasvab uute vanaduspensioni saajate arv igas kuus mõõdukas tempos. Siiski oleks praegu ennatlik hinnata pensionisüsteemi pikaajalise jätkusuutlikkuse tugevdamist käsitleva nõukogu teise soovitus rakendamist. Teadusringkondade esindajatest ja riigiteenistujatest koosnev töörühm hindab praegu reformi mõju. Valitsus kavatseb töörühma tulemuste põhjal koostada ettepanekud pensionisüsteemi edasisteks kohandusteks, et tagada süsteemi jätkusuutlikkus pärast aastat 2020.
- 10) Vastukaaluks vananemisega seotud kulutuste suurenemisele võttis valitsus vastu pikaajalist hooldust ja personaalseid tugiteenuseid käsitleva seaduseelnõu, millega võetakse kasutusele uus kindlustusel põhinev süsteem. Uue seaduse vastuvõtmine on kavas 2014. aasta esimesel poolel. Kohustuslikul kindlustusel põhineva süsteemi rahastamine vajab täpsustamist, aga tõenäoliselt põhineb see aktiivse ja mitteaktiivse

elanikkonna kohustuslikel sissemaksetel ja ei peaks suurendama sotsiaalkindlustusmaksete üldist määra.

- 11) Viimaste kuude jooksul on Sloveenia kiirendanud makromajandusliku tasakaalustamatuse korrigeerimise seisukohast asjakohaste mittefiskaalsete struktuurireformide tempot. Märkimisväärset edu on saavutatud pangandussektori valdkonnas. Endiselt valmistatakse ette kohandamist ja kasvu toetavaid peamisi reforme, mis on oluliselt viivitunud. Kõnealuste reformide hulgas on eelkõige need, mis on seotud ettevõtete kohtuvälise restruktureerimise ja riigile kuuluvaid varasid käsitleva klassifikaatori vastuvõtmisega.
- 12) Käimas on pangandussektori stabiliseerimismeetmete rakendamine, eelkõige pankade varade kvaliteedi põhjalik läbivaatamine ja stressitestid. Need hõlmavad ligikaudu 70% pangandussektorist ja peaksid lõppema enne 2013. aasta lõppu. Pärast hindamist on kavas koostada pangandussektori restruktureerimist, konsolideerimist ja rekapitaliseerimist käsitlev terviklik strateegia, mis hõlmaks ka kavasid avaliku sektori otsese ja kaudse osaluse kaotamiseks kodumaistes pankades. Need kavad vähendaksid oluliselt uute tingimuslike kohustuste riski eelseisvatel aastatel.
- 13) Praegu arutluse all olev Sloveenia riikliku valdusettevõtja seaduse reform, eeldusel, et see on hästi koostatud ja et seda täielikult rakendatakse, sealhulgas tuleb teha kiireid edusamme teatavate riigiettevõtete erastamisel, võiks ühelt poolt anda tulu ja vähendada valitsemissektori tingimuslike kohustusi, ning teiselt poolt parandada ja tõhustada riigi omandis olevate varade strateegilist haldamist, eelkõige seoses võimalustega meelitada ligi välisinvestoreid,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA ARVAMUSE:

Sloveenia majanduspartnerluse programm, mis esitati komisjonile ja nõukogule 1. oktoobril 2013, sisaldab eelarve- ja struktuurireformide kogumit, mis toetab osaliselt ülemäärase eelarvepuudujäägi tegelikku ja püsivat korrigeerimist. Seda tuleb oodatavate tulemuste saavutamiseks nõuetekohaselt ja täielikult rakendada. Täpsemalt käsitletakse majanduspartnerluse programmis edusamme, mis on saavutatud nende Sloveenia stabiilsusprogrammis ja riiklikus reformikavas sisalduvate kohustuste täitmisel, mis on seotud maksureformiga, maksueeskirjade täitmise parandamise, eelarvehalduse ja pangandussektori tervendamise. Pärast varade kvaliteedi läbivaatamist ja stressitestide lõppu on olulisel kohal pangandus- ja ettevõtlussektori restruktureerimine ning konsolideerimisstrateegia usalduse loomiseks ja välisinvestorite meelitamiseks Sloveeniasse, mis hõlmab ka riigivõlakirjadesse tehtavaid investeeringuid. Alles hiljuti algas pensionisüsteemi edasise kohandamisega seotud töö ning teave kavandatud konkreetsete meetmete ja ajakava kohta ei ole veel kättesaadav. Peaaegu kõik reformid on veel ettevalmistamisel ning see muudab nende kiire vastuvõtmise ja täieliku rakendamise eriti oluliseks. Seepärast palutakse Sloveenial esitada järgmises riiklikus reformikavas ja stabiilsusprogrammis, mida komisjon ja nõukogu hindavad ulatuslikult Euroopa poolaasta raames, täiendavat teavet kavandatavate reformide kohta.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*